

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060201

DOM
2011-06-23
Stockholm

Mål nr
M 6986-10

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, miljödomstolen, dom 2010-07-29 i mål nr M 4319-09, se bilaga

KLAGANDE

NJ Innovation AB
Ståhlbergsvägen 13
632 21 Eskilstuna

MOTPART

Miljö- och räddningstjänstnämnden i Eskilstuna kommun
631 86 Eskilstuna

SAKEN

Föreläggande om åtgärdsförberedande undersökning av klorerade lösningsmedel på fastigheten Eskilstuna Valnöten 11

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av miljödomstolens och Länsstyrelsens i Södermanlands län avgöranden upphäver Mark- och miljööverdomstolen Miljö- och räddningstjänstnämndens i Eskilstuna kommun beslut den 26 september 2008, dnr MMFO 3576/2007 om föreläggande för NJ Innovation AB att inkomma med resultatet av en åtgärdsförberedande undersökning.

Dok.Id 958006

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50 E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

NJ Innovation AB (bolaget) har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen, med ändring av miljödomstolens och länsstyrelsens avgöranden, ska upphäva Miljö- och räddningstjänstnämndens i Eskilstuna kommun föreläggande om att inkomma med resultatet av en åtgärdsförberedande undersökning.

Miljö- och räddningstjänstnämnden i Eskilstuna kommun (nämnden) har bestritt bifall till överklagandet.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Bolaget har till stöd för sin talan anfört bl.a. följande.

Enligt 10 kap. 2 § miljöbalken är den som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtagit en åtgärd som har bidragit till en föreningskada eller allvarlig miljöskada (verksamhetsutövaren) ansvarig för avhjälpande. Verksamhetsutövare och ansvarig för avhjälpande är således den som bedriver eller har bedrivit *den verksamhet som har orsakat föroreningen*. Bolaget har inte på något sätt bidragit till föroreningarna då bolaget aldrig har använt det klorerade lösningsmedlet trikloretylen i sin verksamhet, trots att möjlighet fanns enligt det verksamhetstillstånd som tidigare var gällande. Istället har hela tiden en alkalisk tvätt använts för rengöring av plåt. Nämnden har också vidgått att det i målet har visats att bolaget inte har använt trikloretylen i sin verksamhet. Därmed är bolaget verksamhetsutövare vid tillämpningen av 10 kap. 2 § miljöbalken endast för det fall att den verksamhet bolaget i dag bedriver är *samma verksamhet* som den som bedrevs av tidigare verksamhetsutövare i lokalen, nämligen Ornamentik PC. Aktiebolag, tidigare Maskinskyllfabriken Aktiebolaget Ornamentik (Ornamentik).

I samband med bildandet av NJ Innovation köpte bolaget vissa maskiner från konkursboet efter Ornamentik. Av denna anledning övertogs också lokaler i vilka Ornamentik bedrev sin verksamhet. Den verksamhet som startades upp av bolaget i lokalerna är dock inte densamma som den som tidigare bedrevs. Ornamentik

tillverkade huvudsakligen maskinskyltar, medan bolagets verksamhet är inriktad på fotoetsning (precisionsetsning), som är en teknik för att etsa detaljer med mycket snäva toleranser (d.v.s. med krav på hög precision). Ornamentik utförde ingen fotoetsning överhuvudtaget. Det rör sig således om väsensskilda verksamheter och en helt annan kundkrets. Bolaget har vidare hela tiden använt en annan rengöringsmetod än den som Ornamentik använde och som kräver trikloretylen. Den plåt som bolaget använder, och hela tiden har använt, i sin verksamhet är i samtliga fall valsad med hjälp av en valsolja som måste avlägsnas med alkalisk tvätt och alltså inte med trikloretylen. För denna typ av plåt är kontakt med trikloretylen direkt skadligt, varför det är uteslutet att använda trikloretylen i rengöringsprocessen.

Den omständigheten att ett nytt tillstånd söktes när bolaget startade sin verksamhet på fastigheten 1988 visar att bolaget inte övertog tidigare verksamhet. Vid tidpunkten för tillståndsansökan stod det inte klart vilken tillverkningsmetod som skulle användas, varför tillstånd söktes även för användning av trikloretylen.

Mot bakgrund av ovanstående är den dom från Miljööverdomstolen (MÖD 2003:127), som nämnden hänvisar till i sitt yttrande, inte relevant för det förevarande målet, då bolaget Arvamet, som i det målet bedömdes vara verksamhetsutövare, hade övertagit och således bedrev den verksamhet som hade orsakat föroreningar. I Arvamet-målet skedde därtill fortfarande viss förorening från verksamheten. Som beskrivs ovan bedriver bolaget inte den verksamhet som har orsakat föroreningar på fastigheten och bolaget har inte heller orsakat någon förorening.

Nämnden har till stöd för sin talan hänvisat till bl.a. MÖD 2003:127 (Arvamet) och anfört att bolaget har visat att trikloretylen inte har förbrukats i deras verksamhet, men att detta inte påverkar undersökningsansvaret. Däremot kan saneringsansvarets omfattning påverkas när en skälighetsavvägning enligt 10 kap. 4 § miljöbalken, inför åtgärdsinsatser görs.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Bolaget och nämnden synes vara överens om att trikloretylen inte har förbrukats i bolagets verksamhet. Mark- och miljööverdomstolen finner inte att utredningen i målet ger anledning till någon annan bedömning.

Den fråga som då uppstår är om bolaget kan anses ha sådana kopplingar till Ornamentik, som tidigare bedrev ytbehandlingsverksamhet i lokalen och som enligt uppgift ska ha använt trikloretylen i sin verksamhet, att det ska anses som verksamhetsutövare även för denna verksamhet.

Av bolagsregistret framgår att Ornamentik försattes i konkurs 1986 och att konkursen är avslutad. Av utredningen i målet framgår vidare att Ornamentik 1972 hade 85 personer anställda, medan NJ Innovation i slutet av 1980-talet startades som ett enmansbolag, sedermera med fyra anställda, och med ett nytt tillstånd. Någon koppling i fråga om ägarintressen mellan de två bolagen har inte framkommit. Dessutom har bolaget anfört att de två bolagen bedrivit olika typer av ytbehandlingsverksamhet.

Mot denna bakgrund finner Mark- och miljööverdomstolen att något organisatoriskt samband mellan de två bolagen inte kan anses föreligga och att det således inte är fråga om samma verksamhet. NJ Innovation kan inte ses som utövare av den verksamhet som har gått i konkurs och har inte heller senare bedrivit någon verksamhet som har kunnat bidra till förening med trikloretylen. Bolaget är således inte verksamhetsutövare enligt 10 kap. 2 § miljöbalken och föreläggandet ska upphävas.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

Henrik Löf

Henrik Runeson

Anna-Lena Rosengården

Olof Danielsson

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Henrik Löf och Henrik Runeson, referent, tekniska rådet Anna-Lena Rosengården samt tf. hovrättsassessorn Olof Danielsson.
Enhälligt.

Föredragande har varit Sofia Hedelius Bruu.

BILAGA

KLAGANDE

NJ Innovation AB
Stråhlbergsvägen 13
632 21 Eskilstuna

MOTPART

Miljö- och räddningstjänstnämnden i Eskilstuna kommun
631 86 Eskilstuna

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Södermanlands län beslut den 30 juni 2009 i ärende nr 505-14832-08, se domsbilaga 1

SAKEN

Föreläggande om åtgärdsförberedande undersökning av klorerade lösningsmedel på fastigheten Eskilstuna Valnöten 11

DOMSLUT

Miljödomstolen avslår överklagandet. Tidpunkten för när den förelagda åtgärden ska vara genomförd ändras dock till senast fyra (4) månader efter det att föreläggandet vunnit laga kraft.

BAKGRUND

Miljö- och räddningstjänstnämnden i Eskilstuna kommun (nämnden) beslutade den 26 september 2008 genom delegationsbeslut att med stöd av 10 kap. 2, 4 och 6 §§ miljöbalken jämfört med 2 kap. 2, 3 och 8 §§ miljöbalken samt 26 kap. 9, 21 och 22 §§ miljöbalken förelägga NJ Innovation AB (bolaget) att tillsammans med Anodic Ytbehandling AB eller var för sig (solidariskt) utföra följande:

Inkomma med resultatet av en åtgärdsförberedande undersökning av klorerade lösningsmedel på fastigheten Valnöten 11 och eventuella påverkansområden samt att inkomma med åtgärdsförslag till miljöavdelningen senast den 5 november 2008.

Bolaget överklagade nämndens beslut till Länsstyrelsen i Södermanlands län (länsstyrelsen) som avslag överklagandet med bl.a. följande motivering. Både tidigare och nuvarande verksamhetsutövare kan göras ansvarig för föroreningar. Att kraven kan ställas på den nuvarande verksamhetsutövaren är något som vinner stöd i förarbetena till 10 kap. miljöbalken. Detta synsätt överensstämmer även med den praxis som utvecklades under miljöskyddslagen och som innebar att den som tar över en verksamhet i princip övertar såväl rättigheter som skyldigheter. Krav om efterbehandlingsåtgärd kan därför riktas mot vem som helst av dem som bedrivit eller bedriver verksamheten. I efterbehandlingsansvaret får även anses ingå det inledande ansvaret för utredningar om och kartläggning av föroreningarna. I det nu aktuella ärendet får det anses utrett att NJ Innovation AB är en avknoppning av Ornamentik PC AB och att både Ornamentik och NJ Innovation har bedrivit etsning. Av framkomna uppgifter har det inte gått att avgöra när NJ Innovation AB gick över från trikloretylen till lut vid etsningsprocessen men länsstyrelsen ansåg det klarlagt att bolaget i sin verksamhet har använt trikloretylen och därmed har ett ansvar för föroreningen. Länsstyrelsen avslag överklagandet av nämndens beslut men ändrade det på så sätt att tidpunkten för den förelagda åtgärden flyttades fram till den 2 november 2009.

Bolaget har överklagat länsstyrelsens beslut till miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

Bolaget har yrkat att länsstyrelsens beslut ska upphävas och att miljödomstolen upphäver nämndens beslut om föreläggande.

Till stöd för dess talan har bolaget anfört i huvudsak följande. Bolaget kan inte anses uppfylla rekvisiten för att utgöra en verksamhetsutövare i enlighet med 10 kap. 2 § miljöbalken. Bolaget har aldrig bedrivit verksamhet på sådant sätt att det kan ha bidragit till förorening av organiska lösningsmedel på fastigheten Valnöten 11. Vidare har bolaget saknat faktisk och rättslig möjlighet att ingripa mot föroreningen i syfte att förebygga, hindra eller motverka att skada eller olägenhet uppstår för människor eller miljön.

Verksamhetsutövare är enligt 10 kap. 2 § miljöbalken alla som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtagit en åtgärd som har bidragit till föroreningen. Enligt länsstyrelsens motivering anses bolaget utgöra en verksamhetsutövare dels på grund av förhållandet till dåvarande Ornamantik PC AB, dels av att man ska ha använt trikloretylen i verksamheten. Dessa motiveringar anser bolaget är helt felaktiga.

Bolaget NJ Innovation AB registrerades fristående från Ornamantik PC AB. Enligt definitionen är avknoppning ett bildligt uttryck som beskriver hur någonting skapas genom att avskiljas från något redan existerande, större. Uttrycket används som regel med avseende på hur en organisation flyttar en del av sin verksamhet till en ny, separat organisation. Verksamheten vid bolaget startades som ett nytt bolag 1988 av N.J. . Under våren 1988 byggde dåvarande fastighetsägaren om Ornamantiks lokaler till industrihotell, i vilket bolaget idag disponerar en mindre del, för sin verksamhet. Bolaget har fram tills idag bedrivit sin verksamhet i befintliga lokaler (företagshotell), vilka idag ägs av Tunafastigheter i Eskilstuna AB. Enligt länsstyrelsens beslut framgår att både tidigare och nuvarande verksamhetsutövare kan göras ansvarig för föroreningar. Enligt länsstyrelsens resonemang bör samtliga nuvarande och tidigare hyresgäster i fastigheten kunna betraktas som ansvariga.

Triklöretylen har aldrig använts i verksamheten vid bolaget. Detta trots att bolaget, i enlighet med tillståndsbeslut från 1989 haft möjlighet att använda detta i verksamheten. Möjligheten att använda triklöretylen har aldrig utnyttjats då bolaget istället valt en alkalisk tvätt för rengöring. Att triklöretylen aldrig använts kan verifieras av bolagets miljörapporter från 1988 och framåt samt framkomna resultat från en nyligen genomförd undersökning av betonggolv i verksamheten.

Verksamheten vid NJ Innovation AB kan inte anses utgöra en avknoppning till PC Ornamantik AB. Vidare har aldrig triklöretylen använts i verksamheten. Ansvaret för utredningar om och kartläggning av föroreningar samt eventuell efterbehandlingsåtgärd kan därmed inte ställas på bolaget.

I och med ovanstående förhållanden anser bolaget att hela ansvaret för att utredning och efterbehandling genomförs ligger på nuvarande fastighetsägaren. Detta då det inte finns någon ansvarig verksamhetsutövare tillgänglig som kan genomföra nödvändiga utredningar och eventuell sanering. Med anledning av områdets industriella historia bör nuvarande fastighetsägare känt till att marken kan ha varit förorenad i samband med fastighetsförvärvet, och skulle därför utnyttjat sin undersökningsplikt innan köpet.

DOMSKÄL

Tillämpliga lagrum framgår av det överklagade beslutet.

Av utredningen i målet har framkommit att länsstyrelsen meddelade NJ Innovation AB tillstånd den 3 januari 1989 för ytbehandlande verksamhet. Enligt tillståndet utgjorde verksamheten en del av den tillverkning som tidigare bedrevs av företaget Ornamantik PC AB inom samma fastighet. Enligt NJ Innovation AB:s ansökan från den 25 april 1988 avfettades godset i triklöretylen före etsningsprocessen. Bolaget har i ansökan uppgett att beräknad förbrukning av tri "uppgår till 400 l/år". Bolagets tillstånd att bedriva ytbehandlingsverksamhet är numera återkallat på bolagets egen begäran eftersom verksamheten inte längre omfattas av tillståndsplikt.

Miljödomstolen gör följande bedömning.

Miljödomstolen anser, liksom underinstanserna, att NJ Innovation AB får anses ha övertagit i vart fall delar av den verksamhet Ornamantik PC AB bedrivit på fastigheten.

Det tillstånd bolaget erhöll den 3 januari 1989 för ytbehandlande verksamhet medgav bl.a. användning av trikloretylen. Tillståndets rättskraft gäller enligt 24 kap. 1 § miljöbalken mot envar och sålunda även mot tillsynsmyndigheten i dess arbete. Miljödomstolen bedömer att det inte framkommit något i målet som visar att bolaget inte använt trikloretylen i dess verksamhet.

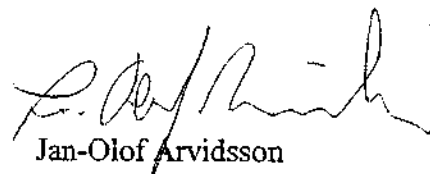
Miljödomstolen delar länsstyrelsens bedömning att NJ Innovation AB är att anse som verksamhetsutövare och enligt 10 kap. 2 § miljöbalken är ansvarig för efterbehandling av föroreningsskada. På grund av det anförda och då det i övrigt inte framkommit något som föranleder miljödomstolen att ändra länsstyrelsens beslut ska överklagandet avslås. Tidpunkten för fullgörandet bör emellertid flyttas fram.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se domsbilaga 2 (DV 427)

Överklagande, ställt till Svea hovrätt, Miljööverdomstolen, ska ha inkommit till Nacka tingsrätt, miljödomstolen senast den 19 augusti 2010. Prövningstillstånd krävs.

Anders Enroth

Jan-Olof Arvidsson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Anders Enroth, ordförande, och miljørådet Jan-Olof Arvidsson. Erhålligt. Föredragande har varit beredningsjuristen Katrin Strömberg.

NACKA TINGSRÄTT
NJ Innovation AB + dk
Att: N.J. Ink 2009-08-28
Ståhlbergsvägen 13 3M 4319-09
632 21 ESKILSTUNA Akt.....
Aktbil.....3.....

Överklagande av miljö- och räddningstjänstnämndens i Eskilstuna kommuns föreläggande om åtgärdsförberedande undersökning av klorerade lösningsmedel på fastigheten Valnöten 11, Eskilstuna kommun

BESLUT

Länsstyrelsen avslår överklagandet. Tidpunkten för den förelagda åtgärden flyttas dock fram till den 2 november 2009.

Detta beslut kan överklagas till Nacka tingsrätt, Miljödomstolen, se nedan.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Miljö- och räddningstjänstnämnden i Eskilstuna kommun beslutade den 26 september 2008, enligt delegationsordning, att med stöd av 10 kap. 2, 4 och 6 §§ miljöbalken jämfört med 2 kap. 2, 3 och 8 §§ miljöbalken samt 26 kap. 9, 21 och 22 §§ miljöbalken förelägga NJ Innovation AB, med organisationsnummer 556321-7149, att tillsammans med Anodic Ytbehandling AB eller var för sig (solidariskt) utföra följande:

- Inkomma med resultatet av en åtgärdsförberedande undersökning av klorerade lösningsmedel på fastigheten Valnöten 11 och eventuella påverkansområden samt att inkomma med åtgärdsförslag till miljöavdelningen senast den 5 november 2008.

Hänvisningen till 10 kapitlet har skett i dess lydelse före den 1 augusti 2007.

Bakgrunden till beslutet var att fastighetsköparen Tunafastigheter AB den 15 juni 2007 gjorde en miljöteknisk undersökning av fastigheten och att man då fann att fastigheten var förorenad. Krom och sexvärt krom påträffades i provpunkt SM 2 i jorden och trikloretylen med nedbrytningsprodukter påträffades i grundvatten i provpunkt SM 2 och 3. Den allvarligaste föroreningen som bedöms kunna innebära risk för hälsa och miljö är klorerade lösningsmedel. Denna förorening måste, enligt nämnden, åtgärdas men innan rätt åtgärdsmetod kan bestämmas måste en åtgärdsförberedande undersökning göras så att lämpligt saneringsalternativ kan föreslås. Med påverkansområden, som anges i beslutstexten ovan, avses områden utanför fastigheten som föroreningen kan ha spridit sig till. Dessa områden kan vara angränsande fastigheter.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	E-post
611 86 NYKÖPING	Stora torget 13	0155 26 40 00 växel	0155 -	sodermanland@lansstyrelsen.se
Organisationsnr	PlusGiro	Bankgiro	Internet	
202105-2262	35174-2	5051-8653	www.lansstyrelsen.se/sodermanland	

Datum

Dnr

2009-06-30

505-14832-2008

På fastigheten Valnöten 11 har ett antal verksamheter bedrivits som kunnat orsaka förorening. På 40-talet började Eskilstuna Borr- och Verktygs AB bedriva verktygstillverkning på platsen. Sedermera har ett antal ytbehandlare varit verksamma på fastigheten. Klorerade lösningsmedel (trikloretylen) är en branschtypisk förorening som använts vid avfettning i verkstads- och ytbehandlingsindustrin i Sverige. Samtliga verksamhetsutövare som omnämns i beslutet bedöms ha använt klorerade lösningsmedel som avfettningsmedel i sin produktion.

Nämnden har vidare anfört att NJ Innovation AB är en avknoppning från Ornamentik AB, sedermera Ornamentik PC vilken tidigare bedrev sin verksamhet på fastigheten från 1968 innan de gick i konkurs. NJ Innovation AB har bedrivit ytbehandlingsverksamhet på den aktuella fastigheten från slutet av 1980-talet. Tillstånd utfärdades 1989 av länsstyrelsen för ytbehandlingsverksamhet. I tillståndet anges att prövningen avser delar av verksamheten som tidigare har bedrivits på fastigheten av annan huvudman. Enligt nämnden visar tillståndshandlingarna att företaget hanterat 400 liter trikloretylen i sin verksamhet per år.

Nämnden har i beslutet även åberopat rättspraxis i form av miljööverdomstolens dom av den 5 december 2003 i mål M 9822-02. Enligt denna dom blir den som förvärvar en verksamhet ansvarig för den tidigare verksamhetsutövarens bidrag till föroreningen. En skälighetsavvägning kommer att göras inför åtgärdsinsatserna där sådana omständigheter som att företaget kan visa att de själva inte brukat klorerade lösningsmedel kommer att beaktas.

NJ Innovation AB (nedan kallat bolaget) har genom VD:n N.J. överklagat beslutet samt yrkat att föreläggandet upphävs och bland annat anfört följande: Bolaget har inte bedrivit en verksamhet som kan ha bidragit till föroreningen (Miljöbalken 10 kap § 2). De utgör ingen avknoppning till Ornamentik AB/Ornamentik PC AB. Av meddelat tillståndsbeslut från 1989 framgår att företaget haft möjlighet att använda trikloretylen i verksamheten men att denna möjlighet aldrig nyttjats. Detta då företaget istället valde en alkalisk tvätt för rengöring. Någon tripparat blev därmed aldrig installerad.

Verksamheten bedriver sedan 1988 ytbehandlingsverksamhet i lokaler på fastigheten Valnöten 11. Lokalerna är gamla och har använts som industrilokaler under en lång tid. Enligt kända uppgifter har verksamhet bedrivits av flera företag från 1942 och framåt före NJ Innovation AB. I samband med att det egna bolaget bildades 1988 övertogs vissa delar från Ornamentiks konkursbo. Under våren samma år byggdes dåvarande Ornamentiks lokaler om till industrihotell i vilket NJ Innovation disponerar en mindre del för sin verksamhet.

MOTIVERING

Av allmänna hänsynsregler m m i 2 kap miljöbalken (MB) framgår bland annat att den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl

Datum

Dnr

2009-06-30

505-14832-2008

att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Åtgärden skall ske i den omfattning som kan anses skäligen.

Enligt 10 kap MB (i dess lydelse före den 1 augusti 2007) sägs i 2 § att "ansvarig för efterbehandling av sådana områden, byggnader eller anläggningar som anges i 1 § är den som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtagit en åtgärd som har bidragit till föroreningen (verksamhetsutövare)". Enligt 1 § skall 10 kapitlet tillämpas på mark- och vattenområden samt byggnader och anläggningar som är så förorenade att det kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Vidare sägs i 4 § att efterbehandlingsansvaret innebär att den ansvarige i skäligen omfattning ska utföra eller bekosta de efterbehandlingsåtgärder som på grund av föroreningar behövs för att förebygga, hindra eller motverka att skada eller olägenhet uppstår för människors hälsa eller miljön. När ansvarets omfattning ska bestämmas ska det beaktas hur lång tid som har förflutit sedan föroreningarna ägt rum, vilken skyldighet den ansvarige hade att förhindra framtida skadeverkningar och omständigheterna i övrigt. Om en verksamhetsutövare visar att han bidragit till föroreningen endast i begränsad mån, ska även detta beaktas vid bedömningen av ansvarets omfattning.

Enligt 6 § ska, om flera verksamhetsutövare är ansvariga enligt 2 §, de svara solidariskt i den utsträckning inte annat följer av att ansvaret är begränsat enligt 4 §. En verksamhetsutövare som visar att hans eller hennes bidrag till föroreningen är så obetydligt att det inte ensamt motiverar efterbehandling ska dock ansvara endast för den del som motsvarar bidraget. Vad de solidariskt ansvariga har betalat ska fördelas mellan dem efter vad som är skäligen med hänsyn till den omfattning i vilken var och en har medverkat till föroreningen och till omständigheterna i övrigt.

Enligt 26 kap 9 och 21 §§ MB får kommunen meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken skall efterlevas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Enligt 22 § är den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön eller den som annars är skyldig att avhjälpa en olägenhet från sådan verksamhet skyldig att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen. Detsamma gäller den som upplåter en byggnad för bostäder eller för allmänna ändamål, om det finns skäl att anta att byggnadens skick medför olägenheter för människors hälsa. Om det är lämpligare, får tillsynsmyndigheten i stället besluta att en sådan undersökning ska utföras av någon annan och utse någon att göra undersökningen. Den som är skyldig att utföra undersökningen är skyldig att ersätta kostnaderna för en undersökning som någon annan utsetts att göra med det belopp som tillsynsmyndigheten fastställer. Beslut om undersökning får förenas med förbud att överlåta den berörda fastigheten eller annan egendom till dess undersökningen är slutförd. Lag (2008:240).

Datum

Dnr

2009-06-30

505-14832-2008

Länsstyrelsen gör följande bedömning.

Av handlingarna framkommer att länsstyrelsen den 3 januari 1989 meddelade NJ Innovation AB tillstånd enligt (dåvarande) miljöskyddslagen för ytbehandlande verksamhet. Enligt tillståndet utgjorde verksamheten en del av den tillverkning som tidigare bedrevs av företaget Ornametik PC AB inom samma fastighet. Enligt NJ Innovations ansökan från den 25 april 1988 avfettades godset i trikloretylen (tri) före etsningsprocessen. Bolaget har också i ansökan uppgett att beräknad förbrukning av tri "uppgår till 400 l/år". Enligt bolagets ansökan den 24 april 1995 om tillstånd för "nuvarande och planerad verksamhet" används vanlig varm lut som avfettning före etsprocessen.

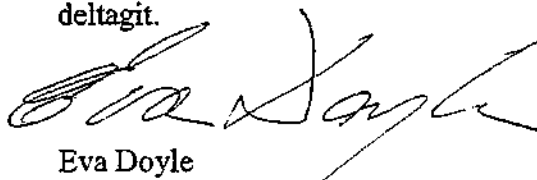
Bolagets tillstånd att bedriva ytbehandlingsverksamhet är numera återkallat genom Miljöprövningsdelegationens vid länsstyrelsen beslut den 19 augusti 2008. Tillståndet återkallades på bolagets egen begäran eftersom verksamheten inte längre omfattas av tillståndsplikt.

Både tidigare och nuvarande verksamhetsutövare kan göras ansvarig för föroreningar. Att kraven kan ställas på den nuvarande verksamhetsutövaren är något som vinner stöd i förarbetena till 10 kap. (prop 1997/98:45 s 361). Detta synsätt överensstämmer även med den praxis som utvecklades under miljöskyddslagen (1969:387) och som innebar att den som tar över en verksamhet i princip övertar såväl rättigheter som skyldigheter. Krav om efterbehandlingsåtgärd kan därför riktas mot vem som helst av dem som bedrivit eller bedriver verksamheten. I efterbehandlingsansvaret får även anses ingå det inledande ansvaret för utredningar om och kartläggning av föroreningarna. (MÖD 2003:127)

I det nu aktuella ärendet får anses utklarat att NJ Innovation är en avknoppning av Ornametik PC AB och att både Ornametik och NJ Innovation har bedrivit etsning. Av framkomna uppgifter har det inte gått att avgöra när NJ Innovation gick över från trikloretylen till lut vid etsningsprocessen men det får anses klarlagt att bolaget i sin verksamhet har använt trikloretylen och därmed har ett ansvar för föroreningen.

Länsstyrelsen anser att nämnden gjort en riktig bedömning i detta fall varför beslutet endast ska ändras på så sätt att tidpunkten för den förelagda åtgärden flyttas fram till den 2 november 2009. Överklagandet avslås.

I handläggningen av detta ärende har även miljöskyddshandläggaren Fredrik Andersson deltagit.

Eva Doyle
länsjurist

Elisabeth Östlin
handläggare

Datum

Dnr

2009-06-30

505-14832-2008

Hur man överklagar

Om Ni vill överklaga detta beslut ska ni skicka ett överklagande **till länsstyrelsen**. Överklagandet ska vara skriftligt och undertecknat av er. Det ska ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag som ni tagit del av beslutet. I överklagandet ska ni ange vilket beslut som ni överklagar (t.ex. genom att ange beslutets diarienummer), hur ni vill att beslutet ska ändras och varför ni anser att det ska ändras. Länsstyrelsen kommer att sända överklagandet samt länsstyrelsens och kommunens akt vidare till **Miljödomstolen, Nacka tingsrätt**.

Kopia till

Eskilstuna kommun, miljö- och räddningstjänstnämnden